

Tro mellan predikan och akademisk exeges

Forskningsrapport sammanställd av ChatGPT, 2026-04-09.

<https://chatgpt.com/share/69d820c3-2d10-8396-b98d-b76fe447258a>

Sammanfattning

Den primärkälliga bilden av Sven Reichmanns 1980-talsundervisning om tro (framför allt i Prestationslös tro[1]) visar en konsekvent pastoral polemik mot två former av “presterande religion”: (a) klassisk lagiskhet (tro reducerad till krav/verktyg) och (b) trosförkunnelsens/framgångsteologins “löftestro” (tro reducerad till teknik och rättighetsanspråk). Hans centrala definition är relationell och etisk: tro är i grunden gemenskap, lyssnande mottagande och trofasthet snarare än säkerhetspsykologi eller intellektualiserad åsiktsbildning. Han uttrycker detta både begreppshistoriskt (“läs Bibeln judiskt”) och praktiskt (“tron är prestationens motsats”), med tydliga konsekvenser för frälsningslära, helgelse och bibelläsning. [fileciteTurn12file12][fileciteTurn7file6]

En jämförelse med ledande akademisk Paulusforskning (särskilt James D. G. Dunn[2], E. P. Sanders[3], N. T. Wright[4] och Richard B. Hays[5]) visar både konvergens och tydliga metodskillnader. Konvergensen gäller främst (1) att “gärningar” i Paulus ofta bör förstås i relation till förbundsidentitet och “works of the law” snarare än moralisk allmängärningslära, (2) att tro i judisk-biblisk miljö inte är “passiv” utan rymmer lojalitet/trofasthet, och (3) att tro–gärningar inte bör ställas i ett förenklat “antingen–eller” utan i en dynamik mellan gäva, tillhörighet och frukt. [6]

Den största diskontinuiteten gäller diskussionsnivå och begreppsapparat: Reichmann arbetar homiletiskt och själavårdande (med starkt normativt syfte), medan exegeterna arbetar historiskt-kritiskt och språk-/kontextstyrt. Detta påverkar särskilt frågan om πίστις Χριστοῦ (pistis Christou; “Kristi tro/trofasthet” vs “tro på Kristus”). Reichmann betonar ofta att tro är trofasthet, men han visar ingen tydlig, explicit medvetenhet om den moderna, tekniska debatten om genitivtolkning i Rom 3:22; Gal 2:16 m.fl. De akademiska forskarna däremot gör just detta till en knutpunkt (Hays tydligt för “Kristi trofasthet”; Dunn typiskt emot; Wright ofta syntetiserande; senare samtidsforskare som Nijay K. Gupta[7] och Matthew W. Bates[8] nyanserar genom relations- eller “allegiance”-ramverk). [fileciteTurn11file2][9][fileciteTurn12file6]

Material och avgränsningar

Reichmanns offentliga biografiska profil beskriver honom som läkare/forskare som blev bibellärare och själavårdare; den dokumenterar inte (i de källor som granskats här) en formell akademisk exegetutbildning, även om den tydligt visar en forskarbakgrund och en lång undervisningspraktik i kristna sammanhang. [10]

Primärkorpus

Rapporten bygger på följande Reichmann-texter som uttryckligen är knutna till 1980-talets utgivning, med två viktiga noteringar om editionsfrågor:

- Prestationslös tro[1] (Stockholm: Interskrift, 1986; Libris anger 1986). [11]
- Allt är inte Gud som glimmar[12] (Stockholm: Interskrift, 1989; Libris anger 162 s.). [13]
- Den version som funnits direkt tillgänglig i underlaget är en senare kortare nyutgåva (ca 85 s.) enligt Libris (utgiven av "K.J." ca 2009–2016). Därför citeras den försiktigt som "tillgänglig version" och kompletteras med bibliografiska uppgifter om originalutgåvan 1989. [14] fileciteTurn8file0

I den tillgängliga versionen av "Allt är inte Gud som glimmar" hänvisas dessutom till att Reichmann själv tidigare behandlat trobegreppet i "Prestationslös tro" (1986) och nämner 1988 års utgivning av "Historiens Gud, del 1: Lidandets varför" (Interskrift, 1988), vilket hjälper tidslinjen. fileciteTurn8file0

Saknade primärkällor från 1980-talet

Användarfrågan efterfrågar också predikningar från 1980-talet. I denna genomgång har inga ordagranna predikantranskript från 1980-talet ingått i filunderlaget. Detta är en faktisk lucka i Reichmann-korpuset (och en central forskningslucka för en studentuppsats).

Samtidigt finns två tydliga spår för arkivarbete:

- Webbplatsen Uttrycket.se[15] uppger att den innehåller drygt 800 inspelade bibelstudier, plus artiklar och flera böcker som PDF, och att materialet tidsmässigt spänner "från tidigt 1980-tal ... in på 2000-talet". [16]
- Kristna Ashramrörelsen[17] uppger i ett minnesbrev att Reichmann var ashramledare 1986–1997, att deltagare hade "kassettbandsserier från olika Ashram", och att han höll längre självavårdskurser. Detta pekar mot ett konkret bandarkiv och möjlig insamlingsväg. [18]

Samtida akademisk jämförelsekorpus

För jämförelsen används fyra "ankare" i den akademiska forskningen om Paulus, tro och andra templets judendom:

- Dunn (NPP och "works of the law" som identitetsmarkörer). [19]
- Sanders (förbundsnomism som referensram). Sanders behandlas här främst via Duns och efterföljande forsknings diskussion av hans modell, eftersom primärtexten inte funnits tillgänglig i fulltext i detta underlag. [20]
- Wright (justification som domsluts-/förbunds-/familje-kategori; tro som evidens av Andens verk). [21]

- Hays (pistis Christou som Kristi trofasthet, och narrativ “substructure”). Hays’ position visas via en akademisk genomgång som citerar honom med sidangivelser. [9]

För att utveckla de språkliga och semantiska dimensionerna används dessutom två senare men mycket relevanta forskningsvolymerna i filunderlaget: Paul and the Language of Faith[22] och Salvation by Allegiance Alone[23]. [fileciteTurn11file2](#) [fileciteTurn12file6](#)

Reichmanns trobegrepp i primärkällor från 1980-talet

Definition av tro

Reichmann driver en medveten begreppsstrid: han menar att modern läsning ofta “lägger in grekiska definitioner” i Bibelns ord, och att detta förvränger tro från gudsgemenskap till åsiktsbildning eller säkerhetskänsla. Därför uppmanar han att “läsa Bibeln judiskt” och kopplar detta direkt till risken för “presterande tro”. [fileciteTurn12file12](#)

I hans egen syntes får tro därför flera överlappande kärnnyanser:

1) Relationstro (gudsgemenskap). Tro “framspringer ur en relation och leder till relationer” och kan inte existera utan fortsatt gudsrelation. [fileciteTurn9file6](#)

2) Mottagande/gåva. I en programmatisk tolkning av Joh 6:28–29 (“Guds gärning ... att ni tror”) vänder han perspektivet: tro är inte människans prestation utan “en gärning” Gud vill utföra i människan. [fileciteTurn9file7](#)

3) Trofasthet. Flera ställen uttrycker explicit att tro i biblisk mening bäst förstås som trofasthet: “Tron ... bestod i att han var trofast mot Gud ... Tron är trofastheten mot Gud” (resonemanget drivs i anslutning till 1 Kor 2 och Jak 1). [fileciteTurn8file8](#)

Sammantaget definierar han tro som en livshållning gentemot Gud som innefattar både vila och kamp, verklig gudscentrering och kärlekens frukt, vilket han kontrasterar mot ensidiga förenklingar (“äka tro är både–och”). [fileciteTurn9file4](#)

Varför är tro frälsande?

Reichmann knyter frälsningslogiken nära Ef 2:8–9: frälsningen är av nåd; tro är det mottagande genom vilket nåden “tas emot till förvandling”, men tro är inte orsak i meningen “pris”. I hans bank-liknelse är frälsningens verksamma grund nåden, medan tro är det som gör att människan faktiskt går ut ur cellen när benådningen proklamerar. [fileciteTurn9file7](#)

Han återkommer dessutom till temat att Gud vill ha “hela äran” därför att Gud vill göra “hela arbetet”; varje modell där människan måste “hjälpa till” tenderar att återinföra en prestationslogik och en identitetskamp. [fileciteTurn7file7](#)

Tro och gärningar

Tre distinktioner är bärande hos Reichmann:

- Tro är inte bara icke-gärning utan prestationens motsats: där lagiskhet och "löftestro" gör tron till "betalmedel" och teknisk säkerhet får man i praktiken en ny gärningsreligion.
- Tro är nära knuten till kärlekens frukt. Han menar att "Guds typ av tro känns igen på kärleken ... inte på underverken", och tolkar Gal 5:6 som att tro är "verksam genom kärlek."
- Gärningar kan vara frukt och lydnad utan att bli frälsningsgrund. Det avgörande för honom är om handlingen är Andens frukt inom relationstro eller om handlingen är prestationsidentitet.

Kontinuitet och diskontinuitet mellan GT och NT

Reichmann betonar kontinuitet på två nivåer:

1) Begreppslig kontinuitet: han menar att skillnaden mellan "tro" (NT) och "trofasthet" (GT) ofta är en översättningsillusion som uppstår när man läser "grekiskt". Han noterar uttryckligen att man "tenderade ju att se samma skillnad mellan tro i Nya testamentet och trofasthet i det gamla", men att det i grunden handlar om språk och översättning.

2) Förbundsteologisk kontinuitet: han läser hela Bibeln som vittnesbörd om Gud och Kristus, där lagen inte ges som frälsningsväg utan där den lagiska läsningen av Skriften är en felläsning (kunskapens träd).

Samtidigt finns en viktig diskontinuitet i hans framställning: han kontrasterar "rättighetstänkande" (lagförbundets avtalslogik) mot nådens logik, vilket han använder för att kritisera modern trosförkunnelse som kombinerar GT-välsignelseformler med NT-texter (t.ex. 5 Mos 28 + Gal 3:13) för att skapa en ny "rättighetsreligion". [filecite\turn9file8](#)

Erkänner Reichmann olika slags tro?

Ja, i praktiken arbetar han med en typologi:

- "Guds typ av tro" (Andefödd, kärleksfruktande, relationell). [filecite\turn9file6](#)
- "människans egen tro" som i själva verket blir otro/avgudadyrkan och kan imitera mycket (handlingskraft, under) utan kärlekens märke. [filecite\turn9file6](#)
- "lagisk löftestro"/"bokstavstro" där man "väljer" löften, bygger upp säkerhet, och därmed gör tron lagisk och presterande.
- "osund, oäkta tro" som "antingen-eller" i stället för "både-och". [filecite\turn9file4](#)

Detta är viktigt för jämförelsen: hans trobegrepp är inte bara en definition utan en diagnos av religiösa system.

Medvetenhet om pistis Christou-debatten?

I de primärtexter som använts här (1986 samt den tillgängliga versionen av 1989 års material) finns ingen explicit diskussion om genitivtolkningen av πίστις Χριστοῦ (πίστις Χριστοῦ, translitteration: pistis Christou). Däremot finns en tydlig materiell beröringspunkt: hans återkommande betoning av tro som trofasthet och hans kritik av “tro som teknik” placerar honom konceptuellt nära den forskningslinje som betonar “faithfulness/loyalty”-nyanser i πίστις.

Det är därför rimligt att säga: Reichmann är tematiskt kompatibel med flera utfall i debatten (särskilt kritik av “faith-as-mental-certainty”), men han visar inte tecken på att medvetet delta i den akademiska diskussionen om “Kristi trofasthet” kontra “tro på Kristus” i Rom 3 och Gal 2. [fileciteTurn11file2](#)

Samtida akademisk exeges om tro, trofasthet och “works of the law”

Språknycklar: grekiska och hebreiska

Den moderna diskussionen arbetar ofta med tre ordnivåer:

- Grekiska: πίστις (translitteration: pistis) – ett ordfält som kan rymma “faith/belief” men också “faithfulness/loyalty/commitment”.
- Grekiska: πίστις Χριστοῦ (translitteration: pistis Christou) – “tro/trofasthet [genom] Kristus” där Χριστοῦ (“Kristus/Messias”) kan förstås som genitiv av objekt (tro på Kristus) eller subjekt (Kristi trofasthet). [fileciteTurn11file2](#)
- Hebreiska (för bakgrund i LXX/GT): אֱמוּנָה (translitteration: ’emunah) och relaterade ord (t.ex. אֱמֶת ’emet) som ofta betyder “stabilitet/trofasthet/tillit” och där “tro” i GT primärt är förbundsrelation och konkret “fidelity”. [fileciteTurn12file0](#)

Detta är exegetiskt viktigt eftersom Paulus ofta tänker och argumenterar med GT och Septuaginta som resonansbotten (t.ex. Hab 2:4 i Rom 1:17; Gal 3:11). [fileciteTurn12file1](#)

Dunn: tro, förbundsidentitet och “works of the law”

Dunns nyckelbidrag i NPP-traditionen är att “works of the law” i Gal 2:16 och Rom 3 inte primärt syftar på “good works” i allmän moralisk bemärkelse, utan på specifika identitetsmarkörer (circumcision, food laws, sabbath) som fungerade som “boundary markers” för förbundsgemenskapsstatus. [\[24\]](#)

I Dunns egen formulering är dessa “works of the law” inte meritpoäng utan “badges”: de “demonstrate covenant status” och är “the proper response to God’s covenant grace”. [\[24\]](#) Detta gör att Paulus’ polemik blir: Guds rättfärdiggörande domslut kan inte göras beroende av dessa badges, eftersom det skulle låsa nåden till etnisk/förbundsmonopol och utesluta hedningar. [\[24\]](#)

Den metodologiska hållningen Dunn uttrycker programmässigt är också belysande för jämförelsen med Reichmann: Sanders’ arbete möjliggör att “shift our perspective back

from the 16th century to the first century ... to let Paul be himself.” [25] Här syns det akademiska projektets huvudinriktning: historisk re-kontekstualisering, snarare än homiletisk normering.

Sanders: covenantal nomism som referensram

I Dunns framställning är Sanders’ huvudinsikt att den tidiga judendomen inte bör beskrivas som legalistisk meritlära, utan som en förbundsstruktur där laglydnaden förstås inom ramen för förbund och nåd (Sanders’ term “covenantal nomism”). Dunn kopplar detta uttryckligen till hur “works of the law” fungerar som badges för förbundstillhörighet snarare än merit-amassing observances. [19]

Samtidigt kritiserar Dunn Sanders för att inte dra ut konsekvensen av sitt eget genombrott då Sanders, enligt Dunn, tenderar att beskriva Paulus som ett helt nytt “system” snarare än i djup kontinuitet/konflikt inom judisk förbundslogik. [25]

Wright: justification, tro som evidens och förbundsmedlemskap

I Wrights egen sammanfattning av justification används domstolens språk: justification är “the declaration that somebody is in the right” och “not how someone becomes a Christian, but ... the declaration that someone is a Christian.” [21]

Wright kopplar explicit denna “förensiska” dimension till förbundet: justification blir Guds deklARATION att någon är “within the covenant.” [21] Här kommer tro in på ett sätt som ligger nära Reichmanns “gåva/mottagande”-logik: Wright betonar att faith “is not an achievement which earns salvation ... but the evidence of saving grace already at work,” och att tro är evidens på Andens verk och därför evidens på förbundsmedlemskap. [21]

I samma text sammanfattar Wright också en tolkning av “works of the law” som ligger mycket nära Dunn: de var inte försök att “earn salvation de novo” utan försök att bevisa att man redan var medlem i Abrahamsfamiljen. [21]

Hays: pistis Christou som Kristi trofasthet

Hays är den moderna “klassikern” i pistis Christou-debatten. I en senare akademisk genomgång citeras hans argument så att dubbel frågan (“vems tro?”) blir teologiskt laddad: Hays menar att den kristnes liv är ett återspel av den trofasthet som uppenbaras i Jesus, vilket gör det “futile to ask ... whose faith is meant” i vissa formuleringar; det är “the faith of Jesus Christ” men också den kristnes tro. [9]

Detta skiljer sig metodiskt från Reichmann: där Reichmann i första hand arbetar pastoral-korrigerande (tro som trofasthet i den troende), arbetar Hays med en grammatiskt och narrativt driven tolkning där Kristus’ egen faithfulness blir en primär soteriologisk lins för texter som Gal 2–3 och Rom 3. [26]

Gupta och Bates som samtida synteser

Gupta sammanfattar pistis Christou-frågan i två huvudalternativ (tro på Kristus vs Kristi trofasthet), konstaterar att syntaxargument ofta är inkonklusiva, och föreslår en relaterad “tredje” inramning: πίστις Χριστοῦ som en “Christ-relation(ship)” som inkluderar både Kristi handlande och människans deltagande genom tro.

Gupta visar dessutom hur LXX-kopplingen gör att πίστις bär starka drag av trofasthet/lojalitet och att GT:s “tro” primärt är förbundsrelation och praktiserad fidelity, inte bara “assent to doctrine.” [fileciteTurn12file0](#)

Bates driver i sin tur tesen att pistis i frälsningsorienterade Pauluspassager ofta bör förstås som “allegiance/loyalty”, och han citerar Wright för att “pistis is the personal allegiance ... ‘Jesus is Lord.’” [fileciteTurn12file6](#) Bates använder också Hab 2:4 för att visa hur hebreisk ’emunah (“faithfulness”) kan styra tolkningen av Paulus’ pistis-språk. [fileciteTurn12file8](#)

Jämförande analys

Jämförelsetabell

Tabellen nedan sammanfattar huvudlinjerna i respektive position. Den ska läsas som en kartläggning av tyngdpunkter, inte som uttömmande systematik.

Aktör/ korpus	Definition av tro	Varför frälsande?	Tro– gärningar	GT–NT kontinuitet	Olika sorters tro?	Pistis Christou (medveten het/positio n)
Reichmann (1986; 1989)	Relation, gåva, lyssnande ; ofta “trofasthet” snarare än “visshet” fileciteTurn8file8	Tro tar emot nåden; motverkar självvär/prestation fileciteTurn9file7	Gärningar som frukt; “tro som betalmedel” avvisas fileciteTurn7file6	“Läs Bibeln judiskt”; tro som gudsgemenskap, förbundslo- gik fileciteTurn12file12	Ja: Guds tro vs bokstavstro /löftestro fileciteTurn9file6	Ingen explicit teknisk debatt; konceptuell närhet till “faithfulness”-betoning fileciteTurn11file2
Dunn (NPP, 1983ff)	Tro i Kristus som medlemskapsmarkör i den	Rättfärdiggörelse oberoende av “badges”; inkluderar hedningar [24]	“Works of the law” = badges/id entity markers, ej merit	Paulus i judisk kontext; konflikt om förbundsidentitet [25]	Indirekt: skiljer badges från “good works” [24]	Känd kritiker av Hays (objektiv genitiv- linje);

Aktör/ korpu s	Definition av tro	Varför frälsande?	Tro– gärningar	GT–NT kontinuitet	Olika sorters tro?	Pistis Christou (medveten het/positio n)
	messiansk a gemenska pen [24]		[24]			debatten synlig i senare forskning
Sande rs (1977f f)	Förbunds am: judisk “pattern of religion” (covenant al nomism) referensp unkt [25]	Frågan flyttas från “legalism” till förbundslogik och Paulus’ problemformul ering [25]	Lydnad förstås inom förbund, ej som frälsnings -merit (i NPP- reception) [24]	Stark betoning av andra templets judendom som tolkningsn yckel [25]	Ej primärt typologiskt	Ingen profilfråga i hans modell här; pistis Christou hanteras oftare av senare debattörer
Wright (1980f f; 2013ff)	Tro = Andens verk/evide ns; “belief that Jesus is Lord ...” [21]	Justification = domslut/förbun dsmedlemskap ; tro evidens för nåd [21]	Goda gärningar av tacksamh et; “works of the law” ej merit utan medlemsk apsbevis [21]	Abraham/f örbund i centrum; Gentilers inkludering som teleologi [21]	Betonar skillnad mellan regenerati on/helgels e och justificatio n (olika “events”) [21]	I senare verk ofta nära “faithfulnes s”-språk; diskuteras i forskningsö versikter [9]
Hays (1983/ 2002ff)	πίστις Χριστοῦ som shorthand för Kristi trofasthet i den narrativa strukturen [9]	Soteriologiskt fokus förskjuts mot Kristi trofasthet/lydn ad [9]	Människa ns tro deltar i Kristusmö nstret; ej “tro” som mänskligt verk [9]	GT- narrativt resonema ng via Paulus’ “story”	Betonar integrerad relation: Kristi trofasthet och kristens tro i mönsterrel ation [9]	Tydlig förespråkar e för (åtminston e ofta) “faithfulnes s of Christ” [9]
Gupta (2020)	Tro som relationsb ärande;	Tro som deltagande i “Christ-	Betonar OT/LXX: tro som	Stark LXX- /hebreisk bakgrund	Driver frågan “faith or	Tredje- vy/relations syntes;

Aktör/ korpus	Definition av tro	Varför frälsande?	Tro– gärningar	GT–NT kontinuitet	Olika sorters tro?	Pistis Christou (medveten het/positio n)
	kritiserar “tro som passiv opinion” filecite1 urn12file0 □	relation(ship)” filecite1 urn11 file5□	förbundsp raktik och trofasthet filecite1 urn12file0 □	för πίστις filecite1 urn12file1□	faithfulnes s?” som central tolkningsfr åga filecite1 urn12file2 □	syntax ofta inkonklusiv
Bates (2017)	Pistis som “allegianc e” i frälsnings språk; lojalitet till kung Jesus filecite1 urn12file7 □	Frälsningens kraft aktualiseras genom pistis/allegianc e filecite1 urn12 file5□	Allegiance innebär lydnad som kunglig lojalitet utan meritonstr uktion filecite1 urn9file14 □	Hab 2:4 / 'emunah som bakgrund för “faithfulne ss” filecite1 urn12file8□	Distinktion mellan översättni ngsval beroende på kontext filecite1 urn11file9 □	Erkänner både objekt- och subjektläsn ingar; kopplar till “allegiance ” filecite1 urn12file6□

Metodologiska skillnader och deras konsekvenser

Reichmanns texter är predikande/undervisande och bär ett tydligt pastoral-erkännande: tro är inte i första hand ett exegetiskt problem utan ett frälsnings- och själavårdsproblem. Detta syns i hur han driver sin definition genom exempel (barnaskap, bankliknelse), andlig urskiljning (Anden ger Ordet liv), och genom en normativ kritik av religiösa “system” som skapar självfördömelse eller självförverkligande.

Den akademiska exegesen har en annan ordning: historisk kontext, textens argument, sociala markörer, och ordens semantiska domäner. Dunn uttrycker programmet som ett skifte från 1500-talets tolkningsmönster till 1:a århundradets judiska verklighet. [25] Detta skifte gör att “gärningar” ofta omtolkas från moralism till identitetsmarkörer (circumcision/food/sabbath), vilket gör att frågan “tro–gärningar” i Paulus i hög grad blir en fråga om förbundstillhörighet och inkludering. [24]

En central jämförelsepunkt är att Reichmann, utan att använda NPP-terminologi, ofta intuitivt landar i liknande problemformuleringar: han bekämpar “rättighetstänkande” och “lagisk löftestro” som gör Gud till kontraktspartner och tron till uttagsmekanism. Det liknar

(men är inte identiskt med) Dunn/Wrights kritik av “works of the law” när de fungerar som badges som begränsar nåd och gemenskap. [27]

Två mermaid-diagram

Tidslinje

timeline

title Tro-debatten: Reichmanns 1980-tal och centrala forskningspublikationer

1977 : Sanders, Paul and Palestinian Judaism
1980 : Wright, "Justification: The Biblical Basis..." (artikel)
1983 : Dunn, "The New Perspective on Paul" (Manson Memorial Lecture)
1983 : Hays, The Faith of Jesus Christ (första uppl.)
1986 : Reichmann, Prestationslös tro
1988 : Reichmann, Historiens Gud del 1: Lidandets varför
1989 : Reichmann, Allt är inte Gud som glimmar (originalutgåva)
2002 : Hays, The Faith of Jesus Christ (2:a uppl.)
2013 : Wright, Paul and the Faithfulness of God
2017 : Bates, Salvation by Allegiance Alone
2020 : Gupta, Paul and the Language of Faith

Tidslinjens datapunkter för Reichmanns utgivningar är belagda via Libris och interna hänvisningar i materialet, medan Dunn och Wright är belagda via deras publicerade texter. [28] [fileciteTurn8file0](#) [9]

Begreppsflöde: tro, gärningar, trofasthet

flowchart TD

A[Gud: nåd/förbundslöfte] --> B[Kristus: trofasthet/lydnad]
B --> C[Evangeliet: proklamation]
C --> D[Tro/pistis: tillit + lojalitet + mottagande]
D --> E[Justification/förbundsmedlemskap]
D --> F[Andens frukt]
F --> G[Gärningar: kärlek/lydnad]
G --> H[Synlig gemenskap och helgelse]
I[Presterande tro: "betalmedel"/teknik] --> J[Självära, kontroll, exklusivitet]
J --> K[Konflikt: lagiskhet / rättighetsreligion]
K -. korrigeras av .-> D

Flödet sammanfattar hur Reichmanns “tro som gåva/relational trofasthet” och NPP-läsningar (tro som medlemskapsmarkör utan badges) kan placeras i samma konceptuella karta, samtidigt som pistis Christou-debatten (Kristi trofasthet som soteriologisk grund) får en tydlig plats i B-noden.

Bibliografi

Reichmann (primärtexter och bibliografi)

Prestationslös tro [1]. Stockholm: Interskrift, 1986. [11] [fileciteTurn6file2](#)

Allt är inte Gud som glimmar[12]. Stockholm: Interskrift, 1989. (I detta arbete har även en senare kortare version använts som textunderlag; originalutgåvans bibliografi via Libris.) [29] [fileciteTurn8file0](#)

Akademiska huvudverk

James D. G. Dunn[2]. "The New Perspective on Paul." (Manson Memorial Lecture; publicerad version). [19]

N. T. Wright[4]. "Justification: The Biblical Basis and Its Relevance for Contemporary Evangelicalism." [21]

Richard B. Hays[5]. Positionen och centrala formuleringar om πίστις Χριστοῦ återges här via en akademisk artikelgenomgång: [9]

Kompletterande samtidsforskning

Paul and the Language of Faith[22]. (Filunderlag).

Salvation by Allegiance Alone[23]. (Filunderlag).

Svenska biografiska och arkivnära källor

Kyrkpressen[30] (minnestext). [31]

Dagen[32] (notis/nekrolog). [33]

Uttrycket.se[15] (materialportal, inkl. uppgift om 1980-talsinspelningar). [16]

Kristna Ashramrörelsen[17] (minnesbrev; uppgifter om kassettsatser och kursverksamhet). [18]

Avslutande sammanfattning, forskningsluckor och uppsatsämnen

Avslutande sammanfattning

Reichmanns 1980-talsmaterial om tro kan beskrivas som en konsekvent teologisk-psykologisk avlastning av människans "prestationsidentitet" genom att omdefiniera tro från säkerhetskänsla/verktyg till gåva, relation och trofasthet. Detta leder till att tro blir frälsande inte som "betalning" utan som mottagande och "evidens" på att Gud redan handlar, i linje med hans återkommande tolkning av Joh 6 och Ef 2.

När detta jämförs med NPP-linjen hos Dunn och Wright framträder en betydande överlappning: båda betonar att Paulus' "gärningar/laggärningar" ofta gäller förbundsidentitet (badges/boundary markers) snarare än moralisk merit, och att tro i den paulinska konflikten fungerar som ny identitetsmarkör i den messianska gemenskapen. [27] Reichmann uttrycker detta i en annan idiomatik ("rättighetstänkande", "löftestro", "bokstavstro"), men med liknande kritisk energi mot religiösa system som gör nåden exklusiv eller mekanisk.

Den tydligaste differensen gäller pistis Christou: Reichmann betonar "trofasthet" som trodefinition men utan explicit genitivdebatt; Hays och senare diskussioner gör däremot just Kristi trofasthet/Jesu lydnad till en central soteriologisk tolkningsnyckel, medan Dunn traditionellt invänder mot detta. [34] [fileciteTurn11file2](#)

Forskningsluckor

Den största praktiska luckan är att Reichmanns predikningar/bibelstudier från 1980-talet inte har analyserats som primärtextkorpus i denna rapport. Underlaget antyder starkt att sådant material är åtkomligt (ljudinspelningar, kassettsatser, portaler), men det kräver arkivinsats och urvalskriterier. [35]

En andra lucka är editionskritik: Reichmanns "Allt är inte Gud som glimmar" finns i flera editioner (1989 original, senare kortare nyupplagor). En textkritisk jämförelse kan visa vad som strukits/omformulerats, vilket är viktigt om man vill säga något säkert om 1980-talets retorik och argumentationsläge. [14]

En tredje lucka gäller explicit receptions historia: hur (och om) Reichmann faktiskt tog in NPP-diskussionen, pistis Christou-debatten och bredare Second Temple-forskning under 1980–1990-talen. Den frågan kan inte avgöras robust utan genomgång av predikoserier, kurskompendier, marginalnoter, eventuella brev och bibliografier. [35]

Konkreta uppsatsämnen

Ett kandidat-/masterprojekt kan göras både textnära och empiriskt genomförbart om man väljer en avgränsad predikoserie eller kurs från 1980-talet (t.ex. en sammanhållen kassettserie) och kodar tro-terminologi (tro/tillit/trofasthet/lydnad/"tro som betalmedel") mot en bestämd exegetisk referensram.

Följande ämnen är särskilt lovande:

- 1) "Prestationslös tro" som svensk reception av NPP utan NPP-språk: En begreppshistorisk analys där Reichmanns "laggärningar = prestationsidentitet" jämförs med Dunns "works of the law = badges" (Gal 2–3; Rom 3–4).
- 2) Tro som trofasthet i svensk karismatisk kontext: Hur Reichmanns kritik av trosförkunnelsens "tro är nu"-logik omformar trobegreppet, jämfört med de semantiska möjligheter som Gupta/Bates visar för πίστις.
- 3) Ett textkritiskt projekt om "Allt är inte Gud som glimmar": jämför 1989 års utgåva (162 s.) med senare kortupplaga (85 s.) och analysera vad som händer med Reichmanns "tro"-argument när texten komprimeras. [29]
- 4) Reichmann och πίστις Χριστοῦ som implicit teologi: undersök om Reichmanns "tro = trofasthet" i predikokorpusen ibland får en kristologisk riktning (Kristi trofasthet som grund) eller om den primärt är antropologisk/etisk (den troendes trofasthet). Kodningen kan göras mot Hays-citatens kriterier och mot Guptas "Christ-relation(ship)"-förslag. [9]

5) Hermeneutik: "Skriftens summa" vs akademisk argumentationsstruktur: en jämförelse av Reichmanns helhetshermeneutik (Skriftens summa, Ande + Ord) med Dunns och Wrights historiska rekontekstualisering. Detta kan operationaliseras genom att analysera hur varje aktör bygger auktoritet: "livets träd" (Reichmann) vs "first-century context" (Dunn/Wright).

Rekommenderade arkiv- och biblioteksställen för predikningar

För att fylla primärkällsluckan kan man praktiskt börja i tre "nav":

- Libris/KB som väg in i fysiska exemplar och editionshistorik för Reichmanns 1980-talsböcker. [36]
- Uttrycket.se[15] för digitala inspelningar och pdf:er (med explicit uppgift om 1980-talsmaterial). [16]
- Kristna Ashramrörelsen[17] och dess närmiljö (Sörgården m.fl.) för kassettsatser och kursmaterial från perioden 1986–1990; minnesbrevet anger att sådant material cirkulerade bland deltagare. [18]

[1] [2] [8] [12] [16] [35] <https://uttrycket.se/>

<https://uttrycket.se/>

[3] [4] [5] [6] [15] [17] [19] [20] [24] [25] [27] [30] [32] <https://thinkingpacifism.net/wp-content/uploads/2022/01/dunn-j-22the-new-perspective-on-paul22-1983.pdf>

<https://thinkingpacifism.net/wp-content/uploads/2022/01/dunn-j-22the-new-perspective-on-paul22-1983.pdf>

[7] [9] [26] [34] <https://www.tyndalebulletin.org/article/29400-does-mean-faith-fulness-in-paul.pdf>

<https://www.tyndalebulletin.org/article/29400-does-mean-faith-fulness-in-paul.pdf>

[10] [31] <https://www.kyrkpressen.fi/aktuellt/56975-Sven-Reichmann-r-borta.html?offset=24>

<https://www.kyrkpressen.fi/aktuellt/56975-Sven-Reichmann-r-borta.html?offset=24>

[11] [22] [28] [36] Prestationslös tro / Sven Reichmann - LIBRIS - Kungliga biblioteket

https://libris.kb.se/bib/7636341?utm_source=chatgpt.com

[13] [29] Allt är inte Gud som glimmar / Sven Reichmann. - Libris

https://libris.kb.se/bib/7636400?utm_source=chatgpt.com

[14] Allt är inte Gud som glimmar / Sven Reichmann. - LIBRIS

https://libris.kb.se/bib/20848349?utm_source=chatgpt.com

[18] https://kristnaashram.se/ashram/non_wpfiles/ashramnytt/2018_03.pdf

https://kristnaashram.se/ashram/non_wpfiles/ashramnytt/2018_03.pdf

[21] [23] <https://ntwrightpage.com/1980/01/01/justification-the-biblical-basis-and-its-relevance-for-contemporary-evangelicalism/>

<https://ntwrightpage.com/1980/01/01/justification-the-biblical-basis-and-its-relevance-for-contemporary-evangelicalism/>

[33] <https://www.dagen.se/nyheter/bibellararen-sven-reichmann-har-avlidit/3025666>

<https://www.dagen.se/nyheter/bibellararen-sven-reichmann-har-avlidit/3025666>